

konsciiĝis, ke temas pri helplingvo, kiu ne estas tiom riĉa kiom naciaj lingvoj (li evidente eĉ ne antaŭvidis ekziston de denaskuloj), sed lia devizo „praktiko decidas” eble devintus soni „ankaŭ praktiko decidas”, apud solida bazo. La fikso de la „Fundamento de Esperanto” en 1905 estis prudenta decido, sed ties antaŭparolo proklamas la netuŝeblecon provizora – tiu detalo verŝajne eskapis al Jespersen, kiam li kritikis la Fundamenton. Li spertis rapidan progreson kaj rapidan falon de Volapük, kies aŭtoro eniris la duan ekstremon, nome aŭtoritatecan sistemon sen eblo de spontanea ŝanĝo, kio en si mem estas opiniata la kaŭzo de malsukceso de Volapük. Tial Jespersen ne volis havi ajnan akademion por Novial, kaj eĉ mem ne apartenis al ties Lingva Ĵurio, por ne influi ĝian laboron. La bazo de lia laborpolitiko estis demokratia dialogo.

Spite de ĉiuj aprobindaĵoj, Novial ne havis pli grandan sukceson ol ĝiaj gefratoj Ido, Occidental, Latino sine flexione kaj Interlingua/IALA. Certan kontinuecon de naturalisma skolo oni povas vidi en la interretaj „Romance Conlangs” sed ĝis nun neniue ili atingis disvastiĝon kompareblan kun Esperanto. Evidente, la helplingvo, kiun oni ja devas kromlerni, bezonas ankaŭ certan „ŝanan” porcion da aprioraj elementoj, kiuj plifaciligas ĝian lernadon. Aliaj, principe nelingvistikaj faktoroj, kiujn Jespersen prave menciis rilate al la angla, havas por la vivo de helplingvo videble pli gravan rolon ol oni siatempe antaŭvidis dum famaj lingvistaj kongresoj kaj seriozaj sciencaj disputoj.

Bibliografio

- Barandovská-Frank, Věra (2011): Dialogo kaj interkompreno en la interlingvistika laboro de Otto Jespersen, en: Amri Wandel (eld.): *Internacia Kongresa Universitato, 64-a sesio, Kopenhago, Danio 23-30 julio 2011*. UEA, Rotterdam, 84–120
- Jespersen, Otto (1905): *Growth and Structure of the English Language*. Teubner, Leipzig
- : Historio di nia linguo en: *Mondo*, n-ro 7–10 (oktobro – decembro 1912): 116–120
- (1922): *Language: Its nature, development and origin*. Allen&Unwin, London
- (1924): *The Philosophy of Grammar*. Allen&Unwin, London [& Holt, New York]
- (1927): Publika letro al idisti, en: *Mondo* 16, n-ro 209 (oktobro 1927), 149–150
- (1928): *An International Language*. Allen & Unwin, London; *Eine internationale Sprache* (traduko de Siegfried Auerbach), Carl Winter, Heidelberg
- (1930): *Novial Lexike. International Dictionary. Dictionnaire international. Internationales Wörterbuch*. Karl Winter’s Universitätsbuchhandlung, Heidelberg
- (1930/31): A New Science: Interlinguistics. Report of Meeting of Linguistic Research, Geneva 1930, en: *Psyche* 1930/1931, n-ro 3: 57–67. London. germana traduko: Interlinguistik – eine neue Wissenschaft. en: Reinhard Haupenthal (eld.): *Plansprachen*. Wissenschaftliche Buchgesellschaft Darmstadt, 1976: 148–162
- (1933): Que pensez-vous de l’adoption d’une langue artificielle come langue auxiliaire? en: *Actes du Deuxième Congrès International des Linguistes, Genève 25.-29. Août 1931*. Paris 1933: 72–108
- (1933): *The System of Grammar* Lewin&Munksgaard, København
- (1934, 1938): Plubonistat Novial. en: *Novialiste* 1 (majo 1934): 3–19; 3 (septembro 1938): 65–66
- (1935): Discussion pri international lingue inter Otto Jespersen e Edgar de Wahl. en: *Novialiste* 6 (june 1935): 34–55, vd. <http://interlanguages.net/OJEW.html>